

**ROCZNA ANALIZA
STANU GOSPODARKI
ODPADAMI KOMUNALNYMI
NA TERENIE GMINY BRUSY
ZA 2019 ROK**

Brusy, kwiecień 2020 r.

Spis treści

Spis treści	2
1. Wprowadzenie	4
1.1. Cel i podstawowe założenia analizy	4
1.2. Uwarunkowania formalno - prawne	4
2. Możliwości przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych, bioodpadów stanowiących odpady komunalne oraz przeznaczonych do składowania pozostałości z sortowania odpadów komunalnych i pozostałości z procesu mechaniczno-biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych w 2019 r.	5
3. Osiągnięte poziomy recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami oraz ograniczenia składowania ilości odpadów ulegających biodegradacji	6
4. Inwestycje związane z gospodarką odpadami zrealizowane w 2019 r. oraz potrzeby inwestycyjne związane z gospodarowaniem odpadami komunalnymi w 2019 r.	8
4.1. Funkcjonowanie systemu gospodarki odpadami w 2019 r.	8
4.2. Inwestycje związane z gospodarką odpadami zrealizowane na terenie gminy Brusy w 2019 r.	9
4.3. Potrzeby inwestycyjne związane z gospodarowaniem odpadami komunalnymi	9
5. Koszty poniesione w związku z odbieraniem, odzyskiem, recyklingiem i unieszkodliwianiem odpadów komunalnych w 2019 r. w podziale na wpływy, wydatki i nadwyżki z opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi	10
5.1. Koszty funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi w Gminie Brusy	10
5.2. Planowany budżet Gminy Brusy na gospodarkę odpadami w 2020 r.	10
6. Liczba mieszkańców gminy Brusy na dzień 31.12.2019 r.	11
7. Liczba właścicieli nieruchomości, którzy nie zawarli w 2018 r. umowy, o której mowa w art. 6 ust. 1 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, w imieniu których gmina powinna podjąć działania, o których mowa w art. 6 ust. 6 – 12	11
8. Ilość odpadów komunalnych wytworzonych na terenie gminy Brusy w 2019 r.	11
9. Ilość zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania odbieranych z terenu gminy Brusy w 2019 r.	13
10. Wnioski i rekomendacje w celu weryfikacji możliwości technicznych i organizacyjnych gminy w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi	14

Spis tabel

Tabela 1 Osiągnięte w 2018 r. poziomy recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami oraz ograniczenia masy odpadów ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania na terenie gminy Brusy oraz wskaźniki wymagane do osiągnięcia w latach 2019-2020... 7	7
Tabela 2 Zestawienie wydatków poniesionych przez Gminę Brusy w 2019 r. na funkcjonowanie systemu gospodarki odpadami komunalnymi (na podstawie Sprawozdania z wykonania budżetu Gminy Brusy za 2019 rok) 10	10
Tabela 3 Zestawienie rodzajów i masy odpadów komunalnych odebranych z nieruchomości zamieszkałych i niezamieszkałych z terenu gminy Brusy, na podstawie danych pochodzących od podmiotów wpisanych do Rejestru działalności regulowanej prowadzonego przez Burmistrza 12	12
Tabela 4 Zestawienie rodzajów i masy odpadów komunalnych zebranych w 2019 r. w PSZOK 12	12
Tabela 5 Udział odpadów selektywnie zebranych w strumieniu odpadów komunalnych 14	14

1. Wprowadzenie

1.1. Cel i podstawowe założenia analizy

Sporządzenie przedmiotowej analizy ma na celu dokonanie oceny stanu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie gminy Brusy za 2019 r. oraz weryfikację możliwości technicznych i organizacyjnych gminy w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi. Analiza ma również dostarczyć niezbędnych informacji dla stworzenia efektywnego systemu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie gminy Brusy.

Podstawowymi założeniami niniejszej analizy jest weryfikacja niżej wymienionych zagadnień:

- możliwość przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych, bioodpadów stanowiących odpady komunalne oraz przeznaczonych do składowania pozostałości z sortowania odpadów komunalnych i pozostałości z procesu mechaniczno–biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych;
- potrzeby inwestycyjne związane z gospodarowaniem odpadami komunalnymi;
- koszty poniesione w związku z odbieraniem, odzyskiem, recyklingiem i unieszkodliwianiem odpadów komunalnych w 2019 r. w podziale na wpływy, wydatki i nadwyżki z opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi;
- liczba mieszkańców gminy Brusy na dzień 31.12.2019 r.;
- liczba właścicieli nieruchomości, którzy nie zawarli w 2019 r. umowy, o której mowa w art. 6 ust. 1 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminie, w imieniu których gmina powinna podjąć działania, wskazane w art. 6 ust. 6 – 12 ww. ustawy;
- ilość odpadów komunalnych wytwarzanych na terenie gminy Brusy w 2019 r.;
- ilość niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych, bioodpadów stanowiących odpady komunalne oraz przeznaczonych do składowania pozostałości z sortowania odpadów komunalnych i pozostałości z procesu mechaniczno–biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych
- wnioski i rekomendacje.

1.2. Uwarunkowania formalno - prawne

Analiza stanu gospodarki odpadami na terenie gminy Brusy za 2019 r. została sporządzona zgodnie z obowiązującymi aktami prawnymi, a w szczególności z art. 9tb ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (t.j. Dz. U. z 2019 r., poz. 2010 ze zm.).

Przy sporządzaniu niniejszej analizy wykorzystano następujące dokumenty:

- Krajowy plan gospodarki odpadami 2022 przyjęty uchwałą nr 88 Rady Ministrów z dnia 1 lipca 2016 r.;
- Plan Gospodarki Odpadami dla Województwa Pomorskiego 2022;
- Ustawa z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach;
- Ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (t.j. Dz. U. z 2019 r., poz. 701 ze zm.);
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 15 grudnia 2017 r. w sprawie poziomów ograniczenia składowania masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji (Dz.U. z 2017 r., poz. 2412);

- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 grudnia 2016 r. w sprawie poziomów recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami niektórych frakcji odpadów komunalnych (Dz.U. z 2016 r., poz. 2167);
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 29 grudnia 2016 r. w sprawie szczegółowego sposobu selektywnego zbierania wybranych frakcji odpadów (Dz. U. z 2017 r., poz. 19);
- Uchwała nr XII/111/16 Rady Miejskiej w Brusach z dnia 28 czerwca 2016 r. w sprawie przyjęcia regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie gminy Brusy (Dz. Urz. Woj. Pom. z 2016 r. poz. 2816);
- Uchwała nr II/16/18 Rady Miejskiej w Brusach z dnia 29 listopada 2018 r. w sprawie wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz ustalenia stawki tej opłaty (Dz. Urz. Woj. Pom. z 2016 r. poz. 5021).

2. Możliwości przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych, bioodpadów stanowiących odpady komunalne oraz przeznaczonych do składowania pozostałości z sortowania odpadów komunalnych i pozostałości z procesu mechaniczno–biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych w 2019 r.

Jako przetwarzanie odpadów rozumie się procesy odzysku lub unieszkodliwiania, w tym przygotowanie poprzedzające odzysk lub unieszkodliwianie.

Możliwości przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych związane są z ich zagospodarowaniem w poszczególnych instalacjach do odzysku (głównie instalacje mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych) lub unieszkodliwiania (głównie składowanie odpadów na składowiskach).

Zgodnie z art. 20 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 14 grudnia 2012 roku o odpadach, odpady, z uwzględnieniem hierarchii sposobów postępowania z odpadami, w pierwszej kolejności poddaje się przetwarzaniu w miejscu ich powstania. Odpady, które nie mogą być przetworzone w miejscu ich powstania, przekazuje się, uwzględniając hierarchię sposobów postępowania z odpadami oraz najlepszą dostępną techniką, o której mowa w art. 207 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska (t.j. Dz. U. z 2019 r., poz. 1396 ze zm.), lub technologię, o której mowa w art. 143 tej ustawy, do najbliższych położonych miejsc, w których mogą być przetworzone. Według art. 9e ust 1 pkt 1 i 2 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, podmiot odbierający odpady komunalne na podstawie umowy z właścicielem nieruchomości jest obowiązany do przekazywania odebranych od właścicieli nieruchomości:

- niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych bezpośrednio do instalacji komunalnej,
- selektywnie zebranych odpadów komunalnych bezpośrednio lub za pośrednictwem innego zbierającego odpady do instalacji odzysku lub unieszkodliwiania odpadów, zgodnie z hierarchią sposobów postępowania z odpadami, o której mowa w art. 17 ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach.

Instalacje komunalne funkcjonujące najbliżej gminy Brusy:

1. Zakład Zagospodarowania Odpadów Nowy Dwór Sp. z o.o., Nowy Dwór 35, 89-620 Chojnice – instalacja komunalna zapewniająca mechaniczno-biologiczne przetwarzanie odpadów komunalnych, zagospodarowanie odpadów zielonych i innych bioodpadów oraz składowanie pozostałości po mechaniczno-biologicznym przetwarzaniu oraz sortowaniu odpadów komunalnych,
2. Zakład Zagospodarowania Odpadów Sierzno Sp. z o.o., Sierzno, 77-131 Rekowo – instalacja komunalna zapewniająca mechaniczno-biologiczne przetwarzanie odpadów komunalnych, zagospodarowanie odpadów zielonych i innych bioodpadów oraz składowanie pozostałości po mechaniczno-biologicznym przetwarzaniu oraz sortowaniu odpadów komunalnych.
3. Zakład Utylizacji Odpadów Komunalnych „Stary Las” Sp. z o.o., Stary Las 9, 83-200 Starogard Gdański – instalacja komunalna zapewniająca mechaniczno-biologiczne przetwarzanie odpadów komunalnych, zagospodarowanie odpadów zielonych i innych bioodpadów oraz składowanie pozostałości po mechaniczno-biologicznym przetwarzaniu oraz sortowaniu odpadów komunalnych,

Wszystkie odebrane z terenu gminy Brusy w 2019 roku niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne, bioodpady stanowiące odpady komunalne a także przeznaczone do składowania pozostałości z sortowania i procesu mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów zostały przekazane do Zakładu Zagospodarowania Odpadów Nowy Dwór Sp. z o.o. w celu ich zagospodarowania.

Instalacja komunalna w Nowym Dworze (Zakład Zagospodarowania Odpadów Nowy Dwór Sp. z o.o.) w ciągu roku jest w stanie zebrać, przetworzyć i zagospodarować 35 000 Mg niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych oraz 18 000 Mg odpadów biodegradowalnych pochodzących z mechaniczno - biologicznego przetwarzania odpadów, a także czystych odpadów zielonych (m.in.: liście, gałęzie, trawa, słoma itp.).

3. Poziomy recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami oraz ograniczenia składowania ilości odpadów ulegających biodegradacji

Jednym z głównych celów systemu gospodarki odpadami komunalnymi jest zrealizowanie obowiązków wynikających z dyrektyw unijnych, czyli osiągnięcie we wskazanym terminie odpowiednich poziomów ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji kierowanych na składowiska oraz zwiększenie poziomu recyklingu i odzysku odpadów zebranych selektywnie. Do realizacji powyższych zadań zobowiązuje gminy art. 3b i 3c ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, jak również akty wykonawcze do ustawy w postaci odpowiednich rozporządzeń. Zgodnie z zapisami zawartymi w ww. ustawie gminy są zobowiązane do osiągnięcia odpowiednich poziomów:

1. w odniesieniu do odpadów komunalnych w postaci papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła (zauważyć należy, że są to odpady komunalne, które muszą być zbierane selektywnie) – recyklingu i przygotowania do ponownego użycia w wysokości co najmniej:
  - 50% wagowo - za każdy rok w latach 2020-2024;
  - 55% wagowo - za każdy rok w latach 2025-2029;
  - 60% wagowo - za każdy rok w latach 2030-2034;

- 65% wagowo - za 2035 r. i za każdy kolejny rok.
2. w odniesieniu do odpadów budowlanych i rozbiórkowych (innych niż niebezpieczne) – recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku w wysokości co najmniej 70% wagowo.
  3. w odniesieniu do ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji kierowanych do składowania - do dnia 16 lipca 2020 r. nie więcej niż 35% wagowo całkowitej masy ww. odpadów w stosunku do masy tych odpadów wytworzonych w 1995 r.

W związku ze zmianą przepisów i wydłużonym terminem składania sprawozdań przez przedsiębiorców odbierających odpady (do 30 czerwca 2020 r.), nie można ustalić pełnej ilości odpadów odebranych w 2019 r. z terenu gminy Brusy a tym samym obliczyć poziomów recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami oraz ograniczenia składowania ilości odpadów ulegających biodegradacji za 2019 r.

W nawiązaniu do tego w poniższej tabeli wykazano poziomy jakie Gmina Brusy osiągnęła w 2018 roku oraz wymagane do osiągnięcia w latach 2019 – 2020.

Tabela 1 Osiągnięte w 2018 r. poziomy recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami oraz ograniczenia masy odpadów ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania na terenie gminy Brusy oraz wskaźniki wymagane do osiągnięcia w latach 2019-2020

Lp.	Wymagane do osiągnięcia poziomy wg rozporządzeń*	2018		2019	2020
		Wskaźnik z rozporządzeń* [%]	Wskaźnik osiągnięty przez gminę [%]	Wskaźnik z rozporządzeń* [%]	Wskaźnik z rozporządzeń* [%]
1	poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania	≤ 40	10	≤40	≤ 35 – do 16 lipca 2020 r.
2	poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia następujących frakcji odpadów komunalnych: papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła odebranych z obszaru gminy	≥30	34	≥40	≥50
3	poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami innych niż niebezpieczne odpady budowlanych i rozbiórkowych stanowiących odpady komunalne odebranych z obszaru gminy	≥50	66	≥60	≥70

* Dotyczy Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 15 grudnia 2017 r. w sprawie poziomów ograniczenia składowania masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji (Dz.U. z 2017 r., poz. 2412) oraz Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 14 grudnia 2016 r. w sprawie poziomów recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami niektórych frakcji odpadów komunalnych (Dz.U. z 2016 r., poz. 2167).

Pomimo, że w 2018 r. wymagane wskaźniki zostały przez Gminę Brusy osiągnięte to w perspektywie kolejnych lat problematyczne może być osiągnięcie poziomu recyklingu i przygotowania do ponownego użycia odpadów opakowaniowych.

4. Inwestycje związane z gospodarką odpadami zrealizowane w 2019 r. oraz potrzeby inwestycyjne związane z gospodarowaniem odpadami komunalnymi w 2019 r.

4.1. Funkcjonowanie systemu gospodarki odpadami w 2019 r.

W 2019 r. gminny system gospodarki odpadami określał m.in. regulamin utrzymania czystości i porządku na terenie gminy Brusy (uchwała nr XII/111/16 Rady Miejskiej w Brusach z dnia 28 czerwca 2016 r.) oraz uchwała nr XII/112/16 Rady Miejskiej w Brusach z dnia 28 czerwca 2016 r. w sprawie szczegółowego sposobu i zakresu świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości i zagospodarowania tych odpadów.

Rolę podmiotu świadczącego usługę odbioru odpadów komunalnych z nieruchomości zamieszkałych na terenie gminy Brusy pełnił Zakład Gospodarki Komunalnej w Brusach.

31 grudnia 2018 r. Gmina Brusy zawarła z Zakładem Zagospodarowania Odpadów Nowy Dwór Sp. z o.o. umowę nr ZP.272.52.2018 na przyjęcie od operatora z gminy Brusy niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych oraz selektywnie zebranych odpadów komunalnych, które zostały odebrane z nieruchomości zamieszkałych w 2019 r.

Nieruchomości niezamieszkałe (m.in. domki letniskowe, punkty usługowe) nie zostały objęte gminnym systemem gospodarki odpadami komunalnymi. W związku z tym, właściciele takich nieruchomości zobowiązani są do zawierania indywidualnych umów na odbiór odpadów z przedsiębiorcami wpisanymi do Rejestru działalności regulowanej prowadzonego przez Burmistrza Brus. Liczba właścicieli nieruchomości niezamieszkałych, od których w 2019 roku na podstawie zawartych umów zostały odebrane odpady komunalne wynosi 298.

Właściciele nieruchomości zamieszkałych ponoszą opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi od gospodarstwa domowego, w zależności od liczby mieszkańców zamieszkujących nieruchomość.

W 2019 r. zgodnie z uchwałą nr II/16/18 Rady Miejskiej w Brusach z dnia 29 listopada 2018 r. w sprawie wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz ustalenia stawki tej opłaty, na terenie gminy Brusy obowiązywały następujące miesięczne stawki opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, w przypadku gromadzenia i odbierania odpadów w sposób selektywny:

- dla gospodarstw domowych 1-osobowych – 17,00 zł;
- dla gospodarstw domowych 2-osobowych – 32,00 zł;
- dla gospodarstw domowych od 3 do 5 osób – 47,00 zł;
- dla gospodarstw domowych od 6 do 10 osób – 57,00 zł;
- dla gospodarstw domowych powyżej 10 osób – 64,00 zł.

W przypadku, gdy na terenie nieruchomości, na których zamieszkują mieszkańcy odpady komunalne nie były zbierane i odbierane w sposób selektywny miesięczna stawka opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi wynosiła:

- dla gospodarstw domowych 1-osobowych - 25,50 zł;
- dla gospodarstw domowych 2-osobowych - 48,00 zł;
- dla gospodarstw domowych od 3 do 5 osób - 70,50 zł;
- dla gospodarstw domowych od 6 do 10 osób - 85,50 zł;
- dla gospodarstw domowych powyżej 10 osób - 96,00 zł.

Liczba obowiązujących w 2019 roku deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi wyniosła 3150, z tego tylko 2 gospodarstwa domowe nie zadeklarowały selektywnej zbiórki odpadów komunalnych.

Zgodnie z art. 6m ustawy z dnia 13 września 1996 roku o utrzymaniu czystości i porządku w gminach właściciel nieruchomości jest obowiązany złożyć do wójta, burmistrza lub prezydenta miasta deklarację o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi w terminie:

- 14 dni od dnia zamieszkania na danej nieruchomości pierwszego mieszkańca lub powstania na danej nieruchomości odpadów komunalnych,
- w przypadku zmiany danych będących podstawą ustalenia wysokości należnej opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, w terminie do 10 dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym nastąpiła zmiana.

4.2. Inwestycje związane z gospodarką odpadami zrealizowane na terenie gminy Brusy w 2019 r.

W 2019 roku środki w kwocie 18369,44 zł pochodzące z opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi, które nie zostały wykorzystane w poprzednim roku budżetowym (2018) przeznaczono na zakup pojemników do selektywnej zbiórki odpadów komunalnych.

4.3. Potrzeby inwestycyjne związane z gospodarowaniem odpadami komunalnymi

Potrzeby inwestycyjne dla Gminy Brusy na 2020 rok dotyczą przede wszystkim:

- realizacji systemu selektywnego zbierania odpadów oraz zbiórki odpadów wielkogabarytowych w formie tzw. wystawki lub PSZOKu mobilnego,
- dostosowania zasad gminnego systemu do zapisów Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 29 grudnia 2016 r. w sprawie szczegółowego sposobu selektywnego zbierania wybranych frakcji odpadów m.in. przez wprowadzenie odrębnej frakcji papieru i odpadów biodegradowalnych,
- rozbudowy punktu selektywnego zbierania odpadów komunalnych na terenie Zakładu Gospodarki Komunalnej w Brusach,
- rozbudowy i modernizacji Zakładu Zagospodarowania Odpadów Nowy Dwór Sp. z o.o.

5. Koszty poniesione w związku z odbieraniem, odzyskiem, recyklingiem i unieszkodliwianiem odpadów komunalnych w 2019 r. w podziale na wpływy, wydatki i nadwyżki z opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi

5.1. Koszty funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi w Gminie Brusy

W 2019 r. wpływy od mieszkańców do budżetu Gminy Brusy z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi wyniosły 1.698.416,29 zł

Wydatki poniesione przez Gminę Brusy w ubiegłym roku na system gospodarki odpadami wyniosły 1.674.413,99 zł. Nie uwzględniają one nadwyżki środków z 2018 r., za które w 2019 r. Gmina Brusy zakupiła pojemniki do selektywnej zbiórki odpadów komunalnych.

Tabela 2 Zestawienie wydatków poniesionych przez Gminę Brusy w 2019 r. na funkcjonowanie systemu gospodarki odpadami komunalnymi (na podstawie Sprawozdania z wykonania budżetu Gminy Brusy za 2019 rok)

Lp.	Cel wydatku	Koszt [zł]
1.	Serwis i aktualizacja licencji oprogramowania do obsługi systemu gospodarki odpadami	3.597,84
2.	Odbiorem i transport odpadów, w tym prowadzenie PSZOK	858.373,94
3.	Unieszkodliwianie i odzysk odpadów	692.810,89
4.	Wynagrodzenia osobowe + składki na ubezpieczenia, fundusz pracy, szkolenia	109.196,32
5.	Materiały biurowe i przesyłki pocztowe	10.435,00
	Ogółem:	1.674.413,99

Dochody z tytułu wnoszonych opłat w 2019 r. były nieznacznie wyższe niż koszty funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi (nadwyżka 5.632,86 zł). Wynika z tego, że na 2019 rok stawka opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi była dobrze skalkulowana. Zgodnie z art. 6r ust. 2a-2c ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach środki pochodzące z opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi, które nie zostały wykorzystane w poprzednim roku budżetowym mogą być wykorzystane m.in. na usunięcie odpadów komunalnych z miejsc nieprzeznaczonych do ich składowania i magazynowania oraz na wyposażenie nieruchomości przeznaczonych do celów publicznych w pojemniki do zbierania odpadów komunalnych i ich opróżnianie.

5.2. Planowany budżet Gminy Brusy na gospodarkę odpadami w 2020 r.

W budżecie Gminy Brusy na 2020 r. na gospodarkę odpadami zaplanowano kwotę w wysokości 2.313.533,00 zł w tym:

- a) 2.168.780,00 zł na odbiór, transport, unieszkodliwienie i odzysk odpadów oraz prowadzenie PSZOK,
- b) 5.100,00 zł na utrzymanie serwisu i aktualizacji licencji oprogramowania do zarządzania odpadami,
- c) 2.000,00 zł na usługi związane z edukacją ekologiczną w zakresie gospodarki odpadami,
- d) 137.653,00 zł na obsługę administracyjną.

6. Liczba mieszkańców gminy Brusy na dzień 31.12.2019 r.

Liczba osób zameldowanych na terenie gminy Brusy wg ewidencji ludności tut. urzędu wyniosła 14 576 (stan na 31.12.2019 r.). Z kolei szacunkowa liczba mieszkańców wynikająca z deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi wyniosła 13 037 (ok. 89% osób zameldowanych).

7. Liczba właścicieli nieruchomości, którzy nie zawarli w 2018 r. umowy, o której mowa w art. 6 ust. 1 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, w imieniu których gmina powinna podjąć działania, o których mowa w art. 6 ust. 6 – 12

W 2019 r. nie wydano żadnej decyzji z art. 6 ust. 6-12 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach. W tut. urzędzie prowadzona jest weryfikacja nieruchomości, których właściciele, zgodnie z art. 6 ust. 1 ww. ustawy, zobowiązani są do zawarcia indywidualnych umów na odbiór odpadów komunalnych oraz pozbywanie się nieczystości ciekłych. Aktualnie brak jest danych dotyczących liczby właścicieli nieruchomości, którzy nie zawarli w 2019 r. ww. umów.

8. Ilość odpadów komunalnych wytworzonych na terenie gminy Brusy w 2019 r.

W myśl ustawy o odpadach, odpady komunalne to odpady powstające w gospodarstwach domowych, z wyłączeniem pojazdów wycofanych z eksploatacji, a także odpady niezawierające odpadów niebezpiecznych pochodzące od innych wytwórców odpadów, które ze względu na swój charakter lub skład są podobne do odpadów powstających w gospodarstwach domowych.

Do zakładu w Nowym Dworze z terenu gminy Brusy w 2019 r. dostarczono 2093,68 Mg odpadów z grupy 20 03 01 – Niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne (na podstawie danych uzyskanych od ZZO Nowy Dwór). Odpady te poddano procesowi odzysku w sortowni odpadów komunalnych zakładu, metodą R12 – wymiana odpadów w celu poddania ich któremukolwiek z procesów wymienionych w pozycji R1–R11.

Ponadto do instalacji w Nowym Dworze trafiły też odpady komunalne o kodach z grup 20, 17, 16 i 15. Poniżej zostały wymienione odpady komunalne, które trafiły w 2019 roku do instalacji w Nowym Dworze. Są to odpady komunalne oddane do zakładu przez operatora działającego na terenie gminy (w 2018 r. była to firma Zakład Gospodarki Komunalnej w Brusach) oraz pozostałe odpady, które zostały dostarczone przez firmy prowadzące działalność gospodarczą na terenie Gminy, wpisane do Rejestru działalności regulowanej prowadzonego przez Burmistrza Brus.

Ilość odpadów komunalnych odebranych w 2019 roku z nieruchomości zamieszkałych i niezamieszkałych z terenu gminy Brusy przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela 3 Zestawienie rodzajów i masy odpadów komunalnych odebranych z nieruchomości zamieszkałych i niezamieszkałych z terenu gminy Brusy, na podstawie danych pochodzących od podmiotów wpisanych do Rejestru działalności regulowanej prowadzonego przez Burmistrza

Kod odpadów	Rodzaj odpadów	Masa odebranych odpadów komunalnych [Mg]		
		Nieruchomości zamieszkałe	Nieruchomości niezamieszkałe	SUMA
15 01 01	Opakowania z papieru i tektury	-	19,55	19,55
15 01 02	Opakowania z tworzyw sztucznych	-	21,37	21,37
15 01 06	Zmieszane odpady opakowaniowe	309,88	41,86	351,74
15 01 07	Opakowania ze szkła	345,48	30,00	375,48
17 01 07	Zmieszane odpady z betonu, gruzu ceglanego, odpadowych materiałów ceramicznych i elementów wyposażenia inne niż wymienione w 17 01 05	-	80,00	80,00
17 02 03	Tworzywa sztuczne	-	2,44	2,44
17 03 80	Odpadowa papa	-	4,20	4,20
17 09 04	Zmieszane odpady z budowy, remontów i demontażu inne niż wymienione w 17 09 01, 17 09 02 i 17 09 03	-	31,80	31,80
20 01 39	Tworzywa sztuczne	-	7,98	7,98
20 01 99 - bio	Inne niewymienione frakcje zbierane w sposób selektywny – bioodpady	-	60,86	60,86
20 03 01	Niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne	1925,34	168,34	2093,68
20 03 99	Odpady komunalne nie wymienione w innych podgrupach - popiół	552,51	32,88	585,39
	SUMA	3133,21	501,28	3634,49

Ponadto na terenie Zakładu Gospodarki Komunalnej w Brusach (ul. Bolta 10, 89-632 Brusy) funkcjonuje stacjonarny punkt selektywnego zbierania odpadów komunalnych (PSZOK).

W ramach opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi mieszkańcy gminy Brusy mogą indywidualnie własnym transportem dostarczać odpady komunalne do PSZOK. W 2019 r. był on czynny w każdą środę (13⁰⁰ – 18⁰⁰) oraz sobotę (9⁰⁰-12⁰⁰). Do PSZOK przyjmowane są wyłącznie odpady posegregowane oraz dostarczone w sposób umożliwiający ich selektywne odebranie. Poniżej w tabeli przedstawiono masę oraz rodzaje odpadów komunalnych, które zostały zebrane w PSZOK w 2019 r.

Tabela 4 Zestawienie rodzajów i masy odpadów komunalnych zebranych w 2019 r. w PSZOK

Kod odpadów	Rodzaj odpadów	Masa zebranych odpadów komunalnych [Mg]
15 01 06	Zmieszane odpady opakowaniowe	13,28
15 01 07	Opakowania ze szkła	3,12
16 01 03	Zużyte opony	22,70
17 01 07	Zmieszane odpady z betonu, gruzu ceglanego, odpadowych materiałów ceramicznych i elementów wyposażenia inne niż wymienione w 17 01 05	424,88
17 01 03	Odpady z innych materiałów ceramicznych i elementów wyposażenia	3,78
17 02 03	Tworzywa sztuczne	50,28
17 09 04	Zmieszane odpady z budowy, remontów i demontażu inne niż wymienione w 17 09 01, 17 09 02 i 17 09 03	111,61

20 01 99 - bio	Inne niewymienione frakcje zbierane w sposób selektywny – bioodpady	113,96
20 03 07	Odpady wielkogabarytowe	161,51
20 01 23*	Urządzenia zawierające freony	11,380
20 01 35*	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21 i 20 01 23 zawierające niebezpieczne składniki	10,940
20 01 36	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21, 20 01 23 i 20 01 35	6,567
20 01 34	Baterie i akumulatory inne niż wymienione w 20 01 33	0,020
SUMA		934,03
Łączna masa zebranych odpadów komunalnych z wyłączeniem odpadów budowlanych i rozbiórkowych		343,48
Łączna masa odpadów budowlanych i rozbiórkowych		590,55

Poza odpadami odebranymi z nieruchomości zamieszkałych i niezamieszkałych oraz zebranymi w punkcie selektywnego zbierania odpadów komunalnych (PSZOK) mieszkańcy gminy Brusy w 2019 roku dostarczyli 27,194 Mg opakowań z metali (kod 15 01 04) do punktu zbierania odpadów, funkcjonującego w mieście Brusy (dane pozyskane od podmiotu zbierającego odpady).

Łącznie w 2019 r. na nieruchomościach zamieszkałych na terenie gminy Brusy wytworzono 4094,434 Mg odpadów komunalnych. Liczba mieszkańców w 2019 roku wg złożonych deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi wyniosła 13 037. Biorąc pod uwagę powyższe dane, szacuje się, że 1 mieszkaniec wytworzył w ubiegłym roku ok. 314 kg odpadów.

W związku ze zmianą przepisów i wydłużonym terminem składania sprawozdań przez przedsiębiorców odbierających odpady (do 30 czerwca 2020 r.), nie można ustalić pełnej ilości odpadów odebranych w 2019 r. z terenu gminy Brusy a tym samym obliczyć poziomów recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami oraz ograniczenia składowania ilości odpadów ulegających biodegradacji za 2019 r. Dane dot. masy odpadów odebranych w ubiegłym roku z gminy Brusy zaczerpnięto z informacji przygotowanej przez Zakład Zagospodarowania Odpadów Nowy Dwór Sp. z o.o. a także ze sprawozdań, które złożyła część przedsiębiorców do tut. urzędu.

9. Ilość zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania odbieranych z terenu gminy Brusy w 2019 r.

Prawidłowe funkcjonowanie Zakładu Zagospodarowania Odpadów w Nowym Dworze pozwoliło całkowicie wyeliminować ze składowania odpady ulegające biodegradacji oraz zmieszane odpady komunalne, które w 2019 r. trafiły do ww. instalacji komunalnej.

Cały strumień niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych (kod 20 03 01) odebranych z terenu gminy Brusy w 2019 roku w ilości 2093,68 Mg został poddany procesom odzysku R12 - wymiana odpadów w celu poddania ich któremukolwiek z procesów wymienionych w pozycji R1-R11.

Z kolei wszystkie zebrane selektywnie odpady ulegające biodegradacji (kod 20 01 99 – bio) w ilości 174,82 Mg zostały zagospodarowane metodą R3 - recykling lub odzysk substancji

organicznych, które nie są stosowane jako rozpuszczalniki (w tym kompostowanie i inne biologiczne procesy przekształcania).

Pozostałość z sortowania odpadów komunalnych przeznaczoną do składowania stanowią odpady o kodzie 19 12 12 – Inne odpady (w tym zmieszane substancje i przedmioty) z mechanicznej obróbki odpadów inne niż wymienione w 19 12 11. W Zakładzie Zagospodarowania Odpadów Nowy Dwór Sp. z o.o., ze względów technologicznych, odpad o kodzie 19 12 12 powstaje w dwóch miejscach. Pierwsze miejsce to odsianie frakcji o wielkości 0 – 80 mm na sicie, a drugie miejsce to pozostałości po sortowaniu zmieszanych odpadów komunalnych (frakcja powyżej 80 mm) i pozostałości po sortowaniu zmieszanych odpadów opakowaniowych. Frakcja odsiana na sicie o wielkości 0 – 80 mm jest kierowana do kompostowni w celu ustabilizowania, z kolei odpady pozostałe po sortowaniu odpadów komunalnych są unieszkodliwiane poprzez składowanie na kwaterze balastu.

Zgodnie z danymi uzyskanymi za 2019 r., masa odpadów poddanych stabilizacji w procesie kompostowania, wydzielonych ze strumienia odpadów komunalnych dostarczonych z terenu gminy Brusy, wyniosła 1126,11 Mg. Z kolei udział gminy Brusy w przekazanej do unieszkodliwiania frakcji powyżej 80 mm stanowił 387,63 Mg (z tego 318,97 Mg poddano składowaniu). Odpad ten zawiera frakcję ulegającą biodegradacji nie poddaną procesom stabilizacji biologicznej.

10. Wnioski i rekomendacje w celu weryfikacji możliwości technicznych i organizacyjnych gminy w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi

Z przedmiotowej analizy wynika, iż w 2019 roku stawka opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi w gminie Brusy została dobrze skalkulowana. W związku ze zmianą przepisów i wydłużonym terminem składania sprawozdań przez przedsiębiorców odbierających odpady, nie można ustalić pełnej ilości odpadów odebranych w 2019 r. z terenu gminy Brusy a tym samym obliczyć poziomów recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami oraz ograniczenia składowania ilości odpadów ulegających biodegradacji za 2019 r.

Podobnie jak w latach poprzednich, w 2019 roku wzrosła masa wytworzonych odpadów komunalnych na terenie gminy Brusy.

Tabela 5 Udział odpadów selektywnie zebranych w strumieniu odpadów komunalnych

Rodzaj odpadów komunalnych	Masa zebranych odpadów w 2019 r. [Mg]
zmieszane odpady komunalne	2093,68
odpady selektywnie zebrane i odebrane	2502,55
SUMA	4596,23
Udział odpadów selektywnie zebranych w strumieniu odpadów komunalnych [%]	54 %

W 2019 r. procentowy udział selektywnie zebranych odpadów w strumieniu wszystkich zebranych odpadów komunalnych wyniósł 54%, zaś w 2018 r. 52,5%.

W dalszym ciągu należy dążyć do intensywniejszej selektywnej zbiórki odpadów komunalnych poprzez poprawę świadomości ekologicznej (propagowanie edukacji ekologicznej głównie wśród najmłodszych mieszkańców gminy).

Z oceny obecnie przyjętego systemu wynika, że należy skontrolować i zwrócić uwagę na nieruchomości, które zadeklarowały selektywną zbiórkę odpadów pod kątem realizacji tego obowiązku. Niestety często złożenie deklaracji wyrażającej chęć selektywnej zbiórki odpadów wynika z niższej opłaty za odbiór odpadów, a nie z chęci skrupulatnego wykonywania tego obowiązku.

Efektom prawidłowego funkcjonowania dotychczasowego systemu gospodarki odpadami było osiągnięcie przez Gminę Brusy wymaganych przepisami prawa poziomów recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami oraz ograniczenia składowania ilości odpadów ulegających biodegradacji. Jednakże, w 2019 roku oraz w latach kolejnych problemem będzie osiągnięcie wymaganego poziomu recyklingu i przygotowania do ponownego użycia papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła. W przypadku nieosiągnięcia wymaganych poziomów gminie grożą administracyjne kary pieniężne.

Należy mieć również na względzie:

- przepisy Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 29 grudnia 2016 r. (Dz. U. z 2017 r. poz. 19) w sprawie szczegółowego sposobu selektywnego zbierania wybranych frakcji odpadów, które obowiązuje od 1 lipca 2017 r. Na mocy tego rozporządzenia w terminie 5 lat od jego wejścia w życie, gminy mają obowiązek objęcia nieruchomości nowym systemem zbiórki odpadów, który w warunkach gminy Brusy wymusi obowiązek wprowadzenia nowych pojemników do selektywnej zbiórki odpadów komunalnych – papier i odpady ulegające biodegradacji, ze szczególnym uwzględnieniem bioodpadów.
- przepisy wprowadzone ustawą z dnia 19 lipca 2019 roku o zmianie ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2019 r. poz. 1579). Ustawa wprowadziła szereg niezwykle istotnych zmian związanych z gminnymi systemami gospodarki odpadami komunalnymi. Kluczowe znaczenie w tym zakresie mają przepisy przejściowe zawarte w art. 9 ust. 1 ustawy nowelizującej, zgodnie z którym rada gminy (rada miasta) jest obowiązana dostosować uchwały wydane przed dniem 6 września 2019 roku do znowelizowanych przepisów, w terminie 12 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy nowelizującej (tj. do 6 września 2020 roku).

Aby udoskonalić obecnie funkcjonujący na terenie gminy Brusy system, należy wprowadzić lub rozważyć dokonanie następujących zmian:

- wprowadzenie nowych pojemników do selektywnej zbiórki odpadów komunalnych – papier i odpady ulegające biodegradacji, ze szczególnym uwzględnieniem bioodpadów,
- zwiększenie kontroli strumienia odpadów komunalnych odbieranych od właścicieli nieruchomości pod kątem odpowiednio prowadzonej selektywnej zbiórki,
- systematyczna weryfikacja deklaracji złożonych przez właścicieli nieruchomości oraz egzekwowanie sankcji za niestosowanie się do przepisów,
- bieżące prowadzenie działań z zakresu edukacji ekologicznej, zwłaszcza dotyczących prawidłowej segregacji odpadów komunalnych „u źródła” w celu zmniejszenia ilości zmieszanych odpadów komunalnych,
- kontrola nieruchomości.